

សិលាចារឹកប្រាសាទភ្នំជីសូរ K.៣៣

១- ព័ត៌មានទូទៅ

ប្រាសាទភ្នំជីសូរស្ថិតនៅលើភ្នំជីសូរ ក្នុងឃុំរៀង ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ មានចម្ងាយ ៤៦ គីឡូម៉ែត្រពីរាជធានីភ្នំពេញ។ ប្រាសាទនេះកសាងក្នុងរាជ្យរបស់ព្រះបាទស្រីសូរ្យវរ្ម័នទី១ នាសតវត្សទី១១ ដើម្បីឧទ្ទិសដល់ព្រះឥសូរ ក្នុងទម្រង់ជាសិវលិង្គព្រះនាមសូរ្យបរមេសូរ និងមានចម្លាក់ឧទ្ទិសដល់ទេពព្រះនារាយណ៍ ព្រះឥន្ទ្រ និងព្រះព្រហ្មផងដែរ។ ប្រាសាទភ្នំជីសូរមានប្រាង្គប្រាំមួយបែរមុខទៅទិសខាងកើតទាំងអស់ និងហោត្រៃតដ្ឋពីរបែរទៅទិសខាងលិច ហើយថែវរាងចតុកោណកែងសង់ពីថ្មបាយក្រៀម។ ប្រាង្គទិសនិរតីមានពីរក្បែរគ្នា ដែលធ្វើឱ្យបាត់បង់ភាពស៊ីមេទ្រីរបស់ប្រាសាទនោះ លោក លុយណេត៍ ដឺឡាហ្ស៊ិនគឺយែរ យល់ថាជាប្រាង្គសល់ពីប្រាសាទធ្លាប់សង់នៅទីនេះពីមុនមក^១ ចំណែកឯលោក Bruguier យល់ថាក៏អាចមកពីសំណង់នេះ កើតក្រោយសំណង់ឯទៀតដែរ ដូច្នេះហើយទើបត្រង់នោះមានកន្លែងចង្អៀត។

នៅក្នុងសម័យកណ្តាល ប្រាង្គកណ្តាលរបស់ប្រាសាទ ទំនងជាត្រូវអ្នកស្រុកកែរូបរាងជាកំពូលចេតិយ ដើម្បីឱ្យក្លាយទៅជាទីតម្កល់ព្រះមហាសារិកធាតុ ដូចបុរាណដ្ឋានព្រហ្មញ្ញសាសនាដទៃទៀត ដែលបានប្រែក្លាយមកជាសាសនដ្ឋានពុទ្ធសាសនា តាមរបៀបជំនឿរបស់សង្គមខ្មែរ។ ប្រាង្គនេះ អ្នកស្រុកហៅថា «វិហារក្នុង» ជាទីស្ថានសំខាន់សម្រាប់វត្តភ្នំជីសូរ។ ប្រាសាទភ្នំជីសូរមានជណ្តើររូបរាងធ្វើពីថ្មបាយក្រៀមចុះទៅទិសខាងកើត មានគោបុរៈពីរនៅបន្តបន្ទាប់គ្នានៅជើងភ្នំ ឈ្មោះថាប្រាសាទសែនត្រុរ និងប្រាសាទសែនរវាំងឬសែនភូរាំង^២។ ខាងកើតនៃគោបុរៈនេះទៀតមានបារាយណ៍មួយដែលអ្នកស្រុកហៅថា «ទន្លេអុំ» ដែលមានទំហំប្រមាណ ៣៨០ម៉ែត្រ x ២០០ម៉ែត្រ។ តាមទំហំទន្លេអុំនិង

^១ Bruno Bruguier, ២០០៩។

^២ <https://cisark.mcfa.gov.kh/core/showsite.php?id=666>

^៣ លុយណេត៍, ១៩០២។

^៤ Bruno Bruguier, ២០០៩។

^៥ លោក អែម៉ូនីញ៉ែរ, ១៩០០ ហៅគោបុរៈទាំងពីរនេះថា «ឱរិច្ចល» និង «ឱរិសរវាំង»។

សិលាចារឹកប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ K.៣៣

សណ្ឋានដីនៅតំបន់នោះដែលសម្បូរប្រភពទឹក ទន្លេអុំនេះដឹកឡើងក្នុងអត្ថន័យជានិមិត្ត រូបតំណាងឱ្យមហាសមុទ្រ ច្រើនជាងការកសាងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រើប្រាស់។

យោងតាមប្រភពសិលាចារឹកនានា យើងដឹងថា «ភ្នំជីសូរ្យ» កាលពីបុរាណមាន ឈ្មោះហៅស្រដៀងៗគ្នាថា «ស្រីសូរ្យបព្វត» «ស្រីសូរ្យគិរី» និង «ស្រីសូរ្យទ្រិ» ដែលមាន ន័យថា «ភ្នំនៃព្រះបាទស្រីសូរ្យវរ្ម័នទី១»^៦។ នៅប្រាសាទនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវឃើញ សិលាចារឹក៤ផ្ទាំង ដែលមានចុះលេខបញ្ជីសារពើភណ្ឌសិលាចារឹកខ្មែរ K.៣១, K.៣២, K.៣៣ និងK.៣៤។ នៅក្នុងអត្ថបទនេះ យើងជ្រើសរើសយកតែសិលាចារឹកមួយផ្ទាំង ប៉ុណ្ណោះមកសិក្សា។

បច្ចុប្បន្ននេះ សិលាចារឹក K.៣៣ រក្សាទុកនៅសារមន្ទីរហ្គីមេត ប្រទេសបារាំង។ អត្ថបទចារជាភាសាខ្មែរបុរាណ កាលបរិច្ឆេទពីរ គឺផ្នែកដំបូង ចុះកាលបរិច្ឆេទនៅមហា សករាជ៤៧៧ (គ្រិស្តសករាជ១០១៥) និងនៅផ្នែកបន្ទាប់ ចុះកាលបរិច្ឆេទនៅមហាសក រាជ៤៧៩ (គ្រិស្តសករាជ១០១៧) សរុប៣៦បន្ទាត់។ សិលាចារឹកនេះ ធ្លាប់មានមានការ សិក្សារួចមកហើយ ដូចជាលោក ហ្សក សេដេស ដែលបានសិក្សាសិលាចារឹក K.៣៣ និង K.៣៤ ចុះផ្សាយក្នុងសៀវភៅសិលាចារឹកនៃប្រទេសកម្ពុជា ក្បាលទី៣ និងបោះពុម្ពឆ្នាំ ១៩៥១ សរសេរជាភាសាបារាំង។ បន្ទាប់មក លោក ហ្វីលីព ចេណ្ល័រ បានសិក្សាអំពីសិលា ចារឹកនេះនៅក្នុងស្នាដៃលោក Part xml, № 41, និង№ 42 ហើយចេញផ្សាយលើគេហទំព័រ <http://sealang.net/ok/corpus.htm>^៧ ជាភាសាអង់គ្លេស។

ក្នុងអត្ថបទផ្នែកទី១នៃសិលាចារឹក K.៣៣ ចុះកាលបរិច្ឆេទនៅមហាសករាជ ៤៧៧ (គ្រិស្តសករាជ១០១៥) រៀបរាប់ពីទ្រព្យដែលម្ចាស់សិលាចារឹកនេះយកទៅជារដី វាស់វែងព្រំប្រទល់ដី ការកសាងអាស្រម គ្រឿងរណ្តាប់បូជាសម្រាប់វេលាសង្គ្រាន្ត និងអ្នក បម្រើដែលឱ្យទៅអាស្រម។ អត្ថបទផ្នែកទី២ ចុះកាលបរិច្ឆេទនៅមហាសករាជ៤៧៩ (គ្រិស្តសករាជ១០១៧) រៀបរាប់អំពីព្រះរាជបន្ទូលព្រះមហាក្សត្រតាមរយៈព្រះអាល័យក្សណ៍

^៦ សូមអាន៖ <https://ams.com.kh/khmercivilization/detail/3953>

^៧ សូមជ្រើសយកលេខ «K.33/1» និង «K.33/2»។

សិលាចារឹកប្រាសាទកំដីសូរ្យ K.៣៣

ដល់ស្តេចសិវាចារ្យស្រមៃថាព្រះអង្គប្រទានដីយោគេត្រាល័យ និងយោគេត្រូបូរ ដែល
លោកបានជា។ ដីទាំងពីរកន្លែងនេះ គឺជាតង្វាយចំពោះប្រាសាទគម្ពីរដ៏គតស្រីប្រើទ្រូសូរ
ហើយលោកបានទុកអ្នកបម្រើនៅកន្លែងទាំងពីរ ថ្វាយជាព្រះរាជធម៌។ បន្ទាប់មក គឺជា
សំណូមឱ្យមានតែគាត់ ក្រុមគ្រួសារ និងសន្តានទេ ដែលអាចគ្រប់គ្រងអ្នកបម្រើទាំងនោះ
និងបញ្ចប់ដោយការដាក់បណ្តាសាដល់អ្នកបំផ្លាញ និងអ្នករក្សាអំពើបុណ្យរបស់គាត់។

២- អត្ថបទដើមជាអក្សរខ្មែរទំនើប

- ១- [៩៣]៧គក្កតតិវាជ្យំ ធួលិប្រះបាទកំម្រតេ
- ២- [ង]អញគ្រី^៨ សូយ័រម្ម់ទេវំ គិន្ទ^៩ អញជេវក្ខមិនេ
- ៣- តម្រតាញកំបនិទ្រាវ្យនុអញជេវក្ខមិតំ ម្រកតុល១
- ៤- អំវិតតី^{១០} ប្ចូលត្រវាដីតិប្ចវល្លៈ តតិប្ចូលតិទក្សិន^{១១}
- ៥- ចតិអាគ្រមទុកជ្នះយោគីត្រាលៃយិទុកិចំនាំស
- ៦- ដីក្រានិតរដីកោជេ១អាយិប្រះវិកំប្រុដីខ្ញុំតឱ
- ៧- យិនេះតែតំប^{១២} តិទុញ្ញតម្រតាញខ្មោញរុវ្យខអូលិ
- ៨- ស្វោក១ជ្យដី២លិដី១០ឆ្នាដីលដីគោ១ជ្យ[[ង]]២ខលប្រាក១លិ
- ៩- ដីពកលិម្ខានិ^{១៣} ពចន្យក^{១៤} យោ២^{១៥} តែមាយកលិម្ខានិ^{១៦} វិ^{១៧} ១០
- ១០- តំម្រកិជ្យដី១០ ប្ចវិយោ១អំវលិយោពវាបិវៃត្រាមវុធិ

---

^៨ លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «គ្រី» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «គ្រី»។
^៩ លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «នុ» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «នូ»។
^{១០} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «គី» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «គី»។
^{១១} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «ទក្សិន» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «ទក្សិន»។
^{១២} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «កប» តែក្នុងសំណេរផ្តិត «តំប»។
^{១៣} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «វិ» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «វី»។
^{១៤} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «ចន្យក» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «ចន្យក»។
^{១៥} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «១» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «២»។
^{១៦} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «កលិម្ខានិ» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «កលិម្ខានិ»។
^{១៧} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ណិវ អានជា «វិ» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «វី»។

សិលាចារឹកប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ K.៣៣

- ១១- សមយុគនុម្រតាញីខ្មៅញីវនុរខអូលនុលោញីត្រាចិ
- ១២- វលឱយតែមាយតអញតែធម្មតំម្រេកតុលីម្រតាញី
- ១៣- ខ្មៅញីអចាស្តឱយតែបនិហេ[[ំ]] អ្នកវិរាជបុរអា
- ១៤- យតិទុកនិលចាលី
- ១៥- ០៩៣៩គក្កមង្សនក្សត្រតគិរាជ្យជូលិប្រះបាទកំ
- ១៦- ម្រតេជីកំតូនិអញត្រីសូយ្យវម្មទេវគិនុអញតជ្ជះសេ
- ១៧- ញីគិវាចាយ្យវស្រមោថាយសំនូតិបិប្រះកំម្រតេជអញត្រី
- ១៨- វីរេន្ទ្រវម្មបង្កំប្បដិនិវេទនចុះប្រះអាលក្សណាតប្រះកំម្រ
- ១៩- តេជអញត្រីវីរេន្ទ្រវម្ម^{១៨}បន្ទូលតអញបិឱយគិកូមិយោគេ
- ២០- ទ្រាលយនុយោគេន្ទ្របុរមន្តិដៅ១យោគេទ្រាលយតិដៅត
- ២១- ម្រតាញីកំបនិឱ[[ំ]]ម្យាយតំម្រេកតុលីម្យាយនាយោគេន្ទ្របុរ
- ២២- មនិដៅតម្រតាញីខ្មៅញីសំរងឹកន្តាលិចន្យាភិ^{១៩}
- ២៣- កែម្យាយនេះស្យងតិចំចំនាំតកំម្រតេជីជគតិ
- ២៤- ត្រីវិទ្ធកូរខ្ញុំមនុក្កអាគ្រមយោគេទ្រាលយតែ
- ២៥- ធម្ម^{២០}តែមាយតែនិលតែតំបតិប្រេឱយិរង្គោដេម្យាយ
- ២៦- សង្រ្គាន្តនាយោគេ^{២១}ន្ទ្របុរ^{២២}ខ្ញុំតគិតែកនហ្យងតិទុញីតម្រតា
- ២៧- ញីខ្មៅញីវិរាជស្រុកែម្យាយិកល្លានិវិរ្យវតែកន្យានិ^{២៣}
- ២៨- តិទុញីក្រៀម្យាយស្រុតបតែវេទស្រុកែម្យាយនេះតិប្រេ
- ២៩- ឱយិចំនាំបុណ្ណាមិ^{២៤}អ្នាវស្យាររង្គោដេកន្ទះប្រតិ

^{១៨} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ល្លីរ អានជា «វីរេន្ទ្រវម្ម» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «វីរេន្ទ្រវម្ម»។
^{១៩} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ល្លីរ អានជា «ចន្យាភិ» តែក្នុងសំណេរផ្តិត «ចន្យាភិ»។
^{២០} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ល្លីរ អានជា «ធម្ម» តែក្នុងសំណេរផ្តិត «ធម្ម»។
^{២១} «គេ» ជួសបន្ថែមនៅខាងលើ ចន្លោះ «យោ» និង «ន្ទ្រ»។
^{២២} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ល្លីរ អានជា «បុរ» តែក្នុងសំណេរផ្តិត «បុរ»។
^{២៣} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ល្លីរ អានជា «កន្យានិ» តែក្នុងសំណេរផ្តិត «កន្យានិ»។
^{២៤} លោក សេដេស និងលោក ចេណ្ល្លីរ អានជា «បុណ្ណាមិ» តែក្នុងសំណេរផ្តិតគឺ «បុណ្ណាមិ»។

សិលាចារឹកប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ K.៣៣

- ៣០- បក្សនេះស្យង្គីតិថ្វាយជាព្រះរាជធម្ម៌តិ
- ៣១- អញ្ញិសុំលេងអាច្ឆិអញ្ញិតបំនូសិបាសិបរិបា
- ៣២- លវុំអាច្ឆិអាយតូតកំលោញ្ញិផោង្គនុកំហ
- ៣៣- ស្យុវុំអាច្ឆិមាត្រាអាយតូតទេតិលេង្គិសន្តា
- ៣៤- នអញ្ញិផោង្គិទៅវុំកុលេអញ្ញិគិតបរិបាល
- ៣៥- វិយអ្នកបំបាតិធម្ម៌នេះគេស្មេយទោមត
- ៣៦- គិស--ជ-ន-លិនុសន្តានវិយតបរិបាលមាន្នម្ម៌

៣- អត្ថបទប្រែសម្រួល

(១-២) មហាសករាជឆ្នាំ ៩៣៧ ក្នុងរាជ្យជួលីព្រះបាទគម្ពីរម្តងអញស្រីសូរ្យវរ្ម័នទេវ គឺ ខ្ញុំជាវដីនេះពីម្រតាញកំបន។ ទ្រព្យខ្ញុំជាវដីនេះគឺសំណា១តុល។ (ដីនេះមានព្រំប្រទល់) អំពីមាត់ត្រពាំងដែលនៅខាងកើតលុះដល់មាត់(ត្រពាំង)ដែលនៅខាងត្បូង។

(៥-១៣) សាងអាស្រមដាក់ឈ្មោះយោគិត្រាល័យ ថ្វាយគ្រឿងរណ្តាប់បូជាសម្រាប់ សង្រ្គាន្ត(មាន)អង្គរ១ដើនៅព្រះភ្នំកំប្រុង ខ្ញុំបម្រើដែលឱ្យ(បម្រើនៅទី)នេះ(មាន)តែតំបដែល ទិញពីម្រតាញខ្មោញរុំខ្នុល(ដោយ)ស្តក១(ទម្ងន់)២ជញ្ជីង១០តម្លឹង ឆ្នាំងស្ពាន់១(ទម្ងន់)២ ជញ្ជីង ខាលប្រាក់១(ទម្ងន់)៣តម្លឹង ក្រមួន(ទំហំ/ទម្ងន់)៣វី សម្លៀក២យោ តែមាយ(ទិញ ដោយ)ក្រមួន១០វី សំណា១០ជញ្ជីង ប្បាំ១យោ អំរល់៣យោ។ វាបវៃ(ជា)ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ ក្នុងភូមិចូលរួមនឹងម្រតាញខ្មោញរុំខ្នុលនិងលោញត្រួតពល ឱ្យតែមាយដល់អញ។ តែធម្ម៌ (ទិញដោយ)សំណា(១)តុល។ ម្រតាញខ្មោញចាស់ឱ្យតែបន្ថែម។ អ្នកវ្យាធបូរអាយ ទុក(តែ) និលចូល(ជាមួយដែរ)។

(១៥-២០) មហាសករាជ៩៣៩ ឆ្នាំមមី នៅក្នុងរាជ្យជួលីព្រះបាទគម្ពីរម្តងកំដូនអញ ស្រីសូរ្យវរ្ម័នទេវ(ទី១) គឺនូវខ្ញុំឈ្មោះស្តេញសិវាចារ្យរុំស្រមថ្វាយសំនូត្រ គប្បីព្រះគម្ពីរអញ ស្រីវីរេន្ទ្រវរ្ម័នក្រាបថ្វាយបង្គំទូល(ដល់)ព្រះមហាក្សត្រ ទ្រង់ក៏ចុះ(សំបុត្រ)ព្រះអាល័យក្សណ៍ ប្រទានដល់ព្រះគម្ពីរអញស្រីវីរេន្ទ្រវរ្ម័ន (យក)ព្រះរាជបន្ទូល(ឱ្យ)ដល់ខ្ញុំ ដើម្បីឱ្យដីយោគេ ត្រាល័យនិងយោគេន្ទ្របូរដែលបានជាវ(មកដល់)ខ្ញុំតាមក្រាបសុំព្រះរាជទាន។

អត្ថបទដោយ៖ ហ៊ិន ឈុនតេង

សិលាចារឹកប្រាសាទភ្នំជីស្ស្យ K.៣៣

(២០-២៣) ១ យោគេន្ទ្រាល័យជាវតីម្រតាញកំបន (ដោយ)ខ្ញុំបម្រើម្នាក់ សំណ១
តុល។ នាយោគេន្ទ្របូរជាវតីម្រតាញខ្មោញសំរង់កណ្តាល (ដោយ)សម្លៀកម្តែមួយ។

(២៣-២៨) នេះសុទ្ធសឹង(ជាអ្នក)គ្រឿងរណ្តាប់រៀបចំ(នៅប្រាសាទ)គម្ពីរជគត
ស្រីព្រឹទ្ធសូរ។ ខ្ញុំបម្រើដែលទុកនៅអាស្រមយោគេន្ទ្រាល័យ(មាន)តែធម្ម តែមាយ តែនិល
តែតំប ប្រើ(ឱ្យ)ថ្វាយអង្គរមួយដេ(សម្រាប់)សង្រ្គាណ្ត។ នាយោគេន្ទ្របូរ ខ្ញុំបម្រើនៅទីនោះ
(មាន)តែកនហ្សងដែលទិញពីម្រតាញខ្មោញរុក្ខុល (ដោយ)ស្រូវ២១ ក្រមួន២រី តែកន្សាន
ដែលទិញ(ដោយគោ)គម្រៀវមួយក្បាល ស្រូវ១០ តែវេទ(ទិញដោយ)ស្រូវ២១។

(២៨-៣០) (គ្រឿងរណ្តាប់)ទាំងនេះប្រើ(ឱ្យ)ថ្វាយតាមចំណាំ(នៅថ្ងៃពេញ)បូណ៌មី
(និង) ថ្ងៃខែដាច់ នូវអង្គរកន្លះដេ រៀងរាល់កន្លះខែ។

(៣០) ទាំងនេះសុទ្ធសឹងថ្វាយជាព្រះរាជធម៌។

(៣០-៣២) ខ្ញុំសូមឱ្យខ្ញុំអាចជាបំនួសនៅបួសថែរក្សា(ទ្រព្យសម្បត្តិ)និងគ្រឿងរណ្តាប់
បូជាទាំងនេះ។ ពុំអាចនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់កំលោញទាំងឡាយនិងកំហស្សឡើយ
ក៏ពុំអាចនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងអ្នកដទៃដែរ។ សូមឱ្យ(មានតែ)សន្តានខ្ញុំទាំងឡាយ គឺមាន
ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំជាអ្នករក្សា។

(៣៥-៣៦) រឺអ្នកដែលបំបាត់ធម៌(បុណ្យដែលសាង)នេះ គេនឹងទទួលទោសនៅ...
ជាមួយសន្តាន រឺអ្នកដែលរក្សា(គេ)បានបុណ្យ។

២- ពន្យល់ពាក្យ

- អញ   ពាក្យ អញ នៅទីនេះមានន័យដូចពាក្យ ខ្ញុំ ប្រើសព្វថ្ងៃដែរ។
- តំម្រកិ តំម្រកិ តំម្រកិ   សំណ។
- ថ្នលិ   (<គោល "ដោល") ច្រាំងឬទីជម្រាលខ្លាំងនៃទន្លេឬត្រពាំង។
- កលិម្ភានិ កលិម្ភនិ កល្លានិ   ក្រមួន។
- ត្រាមប្លុជិ   (សំ. ត្រាម "ភូមិ"+ ប្លុជិ "ចាស់, ព្រឹទ្ធ") ចាស់ស្រុក ចាស់ទុំឬចាស់ព្រឹទ្ធ
ចារ្យក្នុងភូមិ។

អត្ថបទដោយ៖ ហ៊ិន ឈុនតេង

សិលាចារឹកប្រាសាទភ្នំជីសូរ K.៣៣

សំនូតិ	(<សូតិ "សូត្រ") សំបុត្រសម្រាប់សូត្រថ្វាយព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ជ្រាប។
ថ្ងៃ	(>ត្បូង) ក្បាល។
ដៅ	ដាវ, ទិញ។
ក្រៀវ	(>ក្រៀវ) នៅទីនេះសំដៅដល់សត្វគោដែលក្រៀវហើយ។
បំនូស	បំនូស គឺអ្នកបួស។
ប្រាស	បួស។
អាយត្វ	(សំ.) ដែលនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង, ដែលពឹងផ្អែកលើអ្នកដទៃ។
វ	ដូច, ដូចជា។
ធម៌	បុណ្យ, សេចក្តីចម្រើន, អំពើល្អៗល។ ហេតុនេះ ធម៌ ក៏សំដៅដល់ការធ្វើបុណ្យ កសាងអ្វីៗដែលជាកុសលផងដែរ។
កំលោញ	ប្រធានគ្រប់គ្រងអ្នកបម្រើនៅប្រាសាទ ^{២៥} ។

ឯកសារយោង

វង់ សុធាវ៉ា ២០១៦ សិលាចារឹកនៃប្រទេសកម្ពុជាសម័យអង្គរ

Aymonier, É. 1900. *Le Cambodge*, I.

Bruguier, B. 2009. *Guide Archéologique du Cambodge*, Tome I.

CISARK. 2009. Phnom Chisor. <https://cisark.mcfa.gov.kh/core/showsite.php?id=666>

Cœdès, G. 1951. Inscriptions de Phnom Čisór (K. 33, K.34) in *Inscriptions du Cambodge*, Vol. 3. Paris.

Jenner, P. Piédroit of Phnom Čisór in *Part xml*, № 41. <http://sealang.net/ok/corpus.htm>.

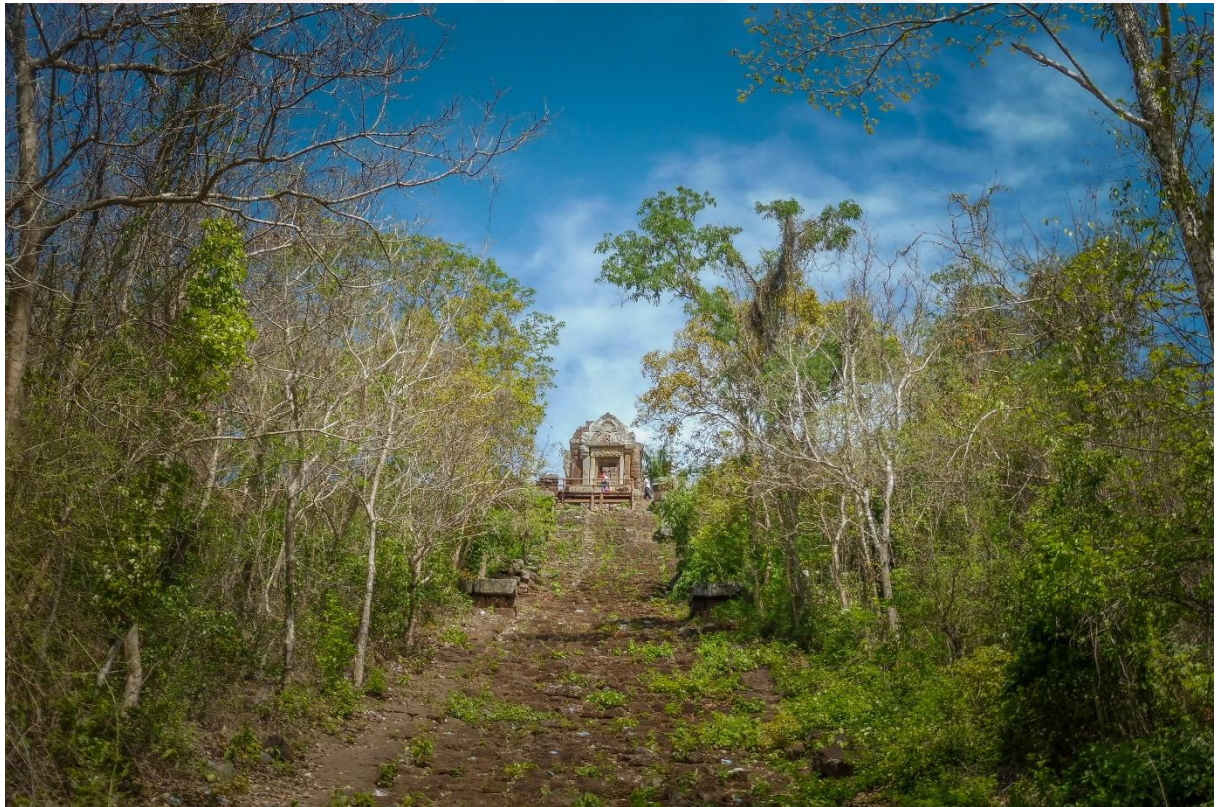
Lunet de Lajonquière, É. 1902. *Inventaire Descriptif des Monuments du Cambodge*, Tome I.

^{២៥} វង់ សុធាវ៉ា, ២០១៦

បញ្ជីរូបភាព

ទិដ្ឋភាពប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ (រូបថត៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ)

ទិដ្ឋភាពប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ (រូបថត៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ)

អត្ថបទដោយ៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ

ទិដ្ឋភាពប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ (រូបថត៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ)

ទិដ្ឋភាពប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ (រូបថត៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ)

អត្ថបទដោយ៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ

ទិដ្ឋភាពប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ (រូបថត៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ)

ទិដ្ឋភាពប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ (រូបថត៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ)

អត្ថបទដោយ៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ

សិលាចារឹកប្រាសាទភ្នំជីសូរ្យ K.៣៣